

Lunds universitet
Rektor

Luntmakargatan 13, Box 7851,
SE-103 99 Stockholm, Sweden
Tfn/Phone: +46 8 563 085 00
Fax: +46 8 563 085 50
hsv@hsv.se, www.hsv.se

Sofia Almqvist
08-563 085 64
sofia.almqvist@hsv.se
BESLUT

2010-10-20
Reg.nr 31-3549-10

Anmälan mot Lunds universitet

Högskoleverket kritiserar Lunds universitet för brister i lärosätets studievägledning.

Anmälan

NN har i en anmälan till Högskoleverket framfört kritik mot Centrum för teologi och religionsvetenskap (CTR), vid Lunds universitet. Hon anför bl.a. följande. Sedan den 8 april 2009 har hon varit i kontakt med CTR för att få information om hur hon kan läsa in en masterexamen i religionspsykologi. De råd som hon fick från CTR har hon därefter regelbundet kontrollerat och följt till punkt och pricka. Den 20 april 2010 fick hon besked om att hon inte ansågs behörig till den uppsatskurs som hon just påbörjat. Hon fick också veta att institutionen länge känt till att hon inte uppfyller behörighetskraven, men hon har inte informerats av institutionen om detta. Hon har i över ett år fått en rad skiftande besked från lärosätet och hon har inte kunnat fullfölja den uppsats som hon påbörjat. Hon har studieskulder för studierna vid CTR, men har fråntagits möjligheten att använda sin studietid på ett effektivt sätt. Lärosätet har på en lång rad punkter brustit i de krav som högskoleförordningen (1993:100) ställer på studievägledning.

NN har till sin anmälan fogat e-postkorrespondens med lärosätet.

Utredning

Högskoleverket har hämtat in ett yttrande från Lunds universitet, som har anfört i huvudsak följande.

NN kontaktade CTR första gången i april 2009 och framförde önskemål om att läsa en masterutbildning i religionspsykologi vid Lunds universitet. Hon fick rådet att hon, eftersom hon redan hade en magisterexamen i religionspsykologi, skulle söka den fristående kursen i religionsbetendevetenskap, 15 högskolepoäng (hp). Hon skulle därefter läsa kursen religion, tradition och kommunikation, 15 hp, på avancerad nivå, en valfri kurs om 15 hp på grundnivå eller avancerad nivå samt

skriva en masteruppsats om 15 hp. Enligt vad studievägledaren uppgav för NN skulle hon alltså endast behöva läsa 60 hp för att kunna ta ut en masterexamen.

När det gäller kursen masteruppsats, som NN har sökt och antagits till, anser lärosätet att det positiva antagningsbeskedet inte kan återkallas, oaktat att hon inte uppfyller det i antagningsbeskedet uppställda villkoret. Eftersom hon har fått påbörja kursen och examinatoren på kursen har påbörjat handledning av uppsatsen, har NN rätt att omedelbart fortsätta uppsatskursen. CTR har informerats om detta.

Kurskraven för den aktuella masterexamen är

- de obligatoriska kurserna religion, tradition och kommunikation, 15 hp och uppsats 30 hp, på avancerad nivå,
- fördjupningskurser i religionsbeteendevetenskap, 15+15 hp, på avancerad nivå och
- valfria kurser, 45 hp, varav minst 15 hp på avancerad nivå.

Lärosätet beklagar att NN har fått skiftande och, ursprungligen, troligen delvis felaktiga uppgifter från studievägledningen vid CTR när det gäller vad hon behöver läsa för att nå en masterexamen.

Våren 2009 informerade den dåvarande studievägledaren vid CTR NN om att hon skulle skriva en masteruppsats om 15 hp. Denna uppgift grundade sig på föreställningen att NN skulle kunna få sin magisterexamen från Uppsala universitet tillgodoräknad som 15 hp masteruppsats. I november 2009 fattade CTR beslut om att tillgodoräkna 7,5 hp av kursen religionsbeteendevetenskap från NNs magisteruppsats från Uppsala universitet. Lärosätet kan i efterhand konstatera att CTR i samband med detta borde ha gjort NN uppmärksam på konsekvensen av ett sådan tillgodoräknande, som innebär att hon behöver läsa ytterligare för att uppnå det totala kravet om 120 hp som krävs för en masterexamen. Detta mot bakgrund av att poängen från hennes tidigare uppsats inte kan tillgodoräknas två gånger inom samma examen.

Lunds universitet konstaterar att det inte verkar som att NN, efter fullgjord masteruppsats om 15 hp, kommer att uppfylla kraven för en masterexamen. Universitetet betonar dock att det slutliga ställningstagandet i examensfrågan kan fattas först då studenten begär att få ett examensbevis. Examensavdelningen har nu involverats i ärendet och kommer, tillsammans med studievägledningen, ta kontakt med NN för att diskutera vad som krävs och hur hennes studiegång bör läggas upp. Detta för att NN så snart som möjligt ska kunna få den önskade masterexamen i enlighet med gällande regelverk.

Högskoleverkets bedömning

I 4 § första stycket förvaltningslagen (1986:223) anges att varje myndighet ska lämna upplysningar, vägledning, råd och annan sådan hjälp till enskilda i frågor som rör myndighetens verksamhetsområde. Hjälpen ska lämnas i den utsträckning som är lämplig med hänsyn till frågans art, den enskildes behov av hjälp och myndighetens verksamhet.

1 6 kap. 3 § första stycket högskoleförordningen stadgas att studenter ska ges tillgång till studievägledning och yrkesorientering. Högskolan ska se till att den som avser att påbörja en utbildning har tillgång till den information om utbildningen som behövs.

Högskoleverkets uppgift är bl.a. att utöva tillsyn över universitet och högskolor. Syftet med tillsynen är att värna om enskilda individers rättigheter genom att kontrollera att universitet och högskolor följer de lagar och förordningar som gäller för verksamheten.

Högskoleverket konstaterar inledningsvis att det av handlingarna framgår att lärosätet ännu inte fattat något beslut om examensbevis. Högskoleverket kan inte uttala sig när det gäller själva examensfrågan, eftersom ett beslut om avslag på en begäran om examensbevis kan överklagas till Överklagandenämnden för högskolan. Det som Högskoleverket kan pröva i detta ärende är i stället frågor som rör återkallelse av ett gynnande förvaltningsbeslut och studievägledning.

Av handlingarna framkommer att NN fick ett villkorat behörighetsbeslut till den aktuella uppsatskursen. Hon fick dock påbörja kursen utan att villkoret var uppfyllt vid kursstarten. Hon informerades senare om att hon inte var behörig till den kurs som hon påbörjat. Högskoleverket konstaterar i denna del att det naturligtvis är mycket viktigt att ett lärosäte följer de förvaltningsrättsliga regler som talar om när ett gynnande förvaltningsbeslut kan återkallas. För lärosätets motstridiga besked om NNs rätt att genomföra kursen kan universitetet inte undgå kritik. Högskoleverket ser dock positivt på att lärosätet nu har vidtagit nödvändiga åtgärder för att NN ska få fortsätta läsa på den påbörjade kursen.

Högskoleverket konstaterar vidare att det i ärendet är ostridigt att NN har fått felaktig information om vilka kurser hon ska läsa för att kunna ta ut en masterexamen. Av utredningen framgår inte om NN har informerats om möjligheten att överklaga beslutet om tillgodoräknande till Överklagandenämnden för högskolan. Det framgår dock att den felaktiga studievägledningen troligtvis kommer innebära att NN tvingas ta ut sin examen vid en senare tidpunkt än vad hon från början planerat. För dessa informationsbrister och för de konsekvenser som dessa brister medför för NN måste Lunds universitet kritiseras.

Högskoleverket ser dock positivt på att lärosätet kommer att vidta åtgärder för att ge NN den information och studievägledning som hon behöver för att hon så snabbt som möjligt ska kunna ta sin examen.

Med denna kritik avslutas ärendet.

Ärendet har avgjorts av chefsjuristen Eva Westberg i närvaro av verksjuristen Teresa Edelman. Verksjuristen Sofia Almqvist har varit föredragande.

På Högskoleverkets vägnar

Eva Westberg

Sofia Almqvist

Kopia för kännedom till:
NN